

18 Δεκεμβρίου 2021

Διεθνής ημέρα μεταναστών και μεταναστριών

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΓΙΑ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ: ΟΙ ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΡΙΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ

Συχνά, το να καλυφθούν οι ανάγκες των μεταναστριών θυμάτων εμπορίας προσώπων (ΘΕΠ), που είναι από τη φύση τους πολυεπίπεδες και σύνθετες, γίνεται ακόμα πιο δύσκολο εξαιτίας ενός συνόλου παραγόντων. Σε αυτούς περιλαμβάνονται η θέση τους ως μετανάστριες, οι πολιτισμικές και οι γλωσσικές τους ιδιαιτερότητες, η περιορισμένη τους πρόσβαση σε κρατικά χρηματοδοτούμενες υπηρεσίες, η έλλειψη δικτύων υποστήριξης, ο ρατσισμός και η ξενοφοβία των τοπικών αξιωματούχων με τους οποίους έρχονται σε επαφή και τα εμπόδια για την πρόσβαση σε υπηρεσίες ένταξης, καθώς και οι χρονοβόρες και απαιτητικές διαδικασίες των υπηρεσιών αυτών.

Η υποβοήθηση των θυμάτων στις προσπάθειές τους να ενταχθούν στις χώρες που τις φιλοξενούν απαιτεί αναμφίβολα μια ειδική ως προς το φύλο προσέγγιση και μεθοδολογία, ειδικευμένες γνώσεις σχετικά με τη βία κατά των γυναικών, καθώς και διατομεακή επάρκεια.

Η ιατρική και η ψυχολογική φροντίδα, για παράδειγμα, είναι δύο ουσιαστικά στοιχεία από τα πολλά που απαιτούνται για την υποστήριξη μεταναστριών ΘΕΠ. Η φροντίδα αυτή μπορεί να είναι αποτελεσματική μόνο αν είναι πολιτισμικά και γλωσσικά κατάλληλη και αν παρέχεται παράλληλα με υπηρεσίες που εστιάζουν στη διασφάλιση των οικονομικών, των κοινωνικών και των νομικών δικαιωμάτων των θυμάτων. Πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των θυμάτων που είναι μητέρες.

ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ: ΚΕΝΑ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Το 2021, οι εταίροι του προγράμματος COALESCE πραγματοποίησαν μια μελέτη σε έξι κράτη-μέλη της ΕΕ: το Mind the Gap υλοποιήθηκε λαμβάνοντας υπόψη και υιοθετώντας τη σκοπιά των θυμάτων εμπορίας προσώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση. Η έρευνα δείχνει ότι εξακολουθούν να υπάρχουν σοβαρά κενά σε τρεις κίριους τομείς της παροχής υπηρεσιών και της επανένταξης μεταναστριών ΘΕΠ για σεξουαλική εκμετάλλευση: τον οικονομικό, το νομικό και τον ψυχοκοινωνικό. Κάποια από τα κενά που παρουσιάζουν οι χώρες στους τομείς αυτούς είναι η γενικευμένη έλλειψη παροχής κατάλληλων υπηρεσιών υγείας και ψυχικής υγείας στα θύματα. Οι έξι χώρες που συμμετείχαν στην έρευνα ανέφεραν επίσης ότι σε μεγάλο βαθμό τα κενά στις υπηρεσίες επιδεινώνονται από τη βαθιά ριζωμένη διστακτικότητα των τοπικών αρχών να αναγνωρίσουν θύματα εμπορίας προσώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση – και συνεπώς να τα παραπέμψουν κατάλληλα ώστε να λάβουν τη βοήθεια που χρειάζονται – να αναγνωρίσουν ως ουσιώδεις τις ανάγκες που αφορούν την υγεία των θυμάτων και να διαθέσουν επαρκή χρηματοδότηση για την υποστήριξη των φορέων που παρέχουν υπηρεσίες.

ΛΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ

ΝΑ ΘΕΣΠΙΣΤΟΥΝ μηχανισμοί έγκαιρης αναγνώρισης και παραπομπής γυναικών θυμάτων εμπορίας προσώπων.

ΝΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΖΕΤΑΙ η πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα, την προστασία, τις υπηρεσίες και τις ευκαιρίες για γυναίκες θύματα εμπορίας προσώπων.

ΝΑ ΕΝΙΣΧΥΘΕΙ η δυνατότητα πρόσβασης των γυναικών θυμάτων σε υπηρεσίες υγείας ειδικά για γυναίκες (δηλαδή γυναικολογικές, που θα λαμβάνουν υπόψη ζητήματα όπως ο ακρωτηριασμός γυναικείων γεννητικών οργάνων και θα παρέχουν σεξουαλική αγωγή).

ΝΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ στη διαδικασία αναγνώρισης εργαζόμενοι στη φροντίδα υγείας (να δημιουργηθούν ασφαλείς χώροι και να εξοπλιστεί το νοσηλευτικό προσωπικό με γνώσεις και δεξιότητες για να μπορεί να αναγνωρίσει και να παραπέμψει κατάλληλα τα θύματα εμπορίας προσώπων).

ΝΑ ΠΑΡΕΧΕΤΑΙ στις γυναίκες θύματα εμπορίας προσώπων πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή ή χρηματοδοτούμενη φροντίδα παιδιών και να υποβοηθείται η ενεργή συμμετοχή τους στην αγορά εργασίας, καθώς και η πρόσβαση σε άλλες ευκαιρίες κοινωνικής ένταξης.

ΝΑ ΑΝΑΠΤΥΧΘΟΥΝ μακροπρόθεσμες ευκαιρίες χρηματοδότησης για την υποστήριξη της κοινωνικής και της γλωσσικής ένταξης γυναικών θυμάτων εμπορίας προσώπων και να ενταχθούν στο μοντέλο αυτό και τα παιδιά.

ΤΟ ΦΑΣΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

«Η εμπορία γυναικών και κοριτσιών με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση είναι η πιο διαδεδομένη μορφή εκμετάλλευσης στην Ευρώπη». (Europol, 2021)

«Η εμπορία ανθρώπων με σκοπό το σεξ είναι ένα έντονα έμφυλο έγκλημα με βαριές, μακροπρόθεσμες συνέπειες και βλάβες για τις γυναίκες». (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2018)

«Σε πολλά κράτη-μέλη της ΕΕ η εμπορία γυναικών με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση δεν αποτελεί προτεραιότητα και πολλά θύματα δεν αναγνωρίζονται» (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2018).

«Δεχόμενη την έμφυλη ιδιαιτερότητα των μορφών εμπορίας γυναικών και κοριτσιών και τις συνέπειές της, συμπεριλαμβανομένων των βλαβών που προκαλεί, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η εμπορία και η εκμετάλλευση της πορνείας γυναικών και κοριτσιών είναι αδιαφιλονίκητα ένα φαινόμενο που οι ρίζες του βρίσκονται στη δομική έμφυλη διάκριση, που οδηγεί στην έμφυλη βία και συχνά οξύνεται στο πλαίσιο του εκτοπισμού και της μετανάστευσης». (Επιτροπή ΕΕΔΚΓ, GR 38, 2020)

Το COALESCE είναι ένα διεθνικό πρόγραμμα στο οποίο συμμετέχουν έξι ευρωπαϊκές χώρες: Γερμανία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λετονία, Λιθουανία και Κύπρος. Στόχος του είναι η στήριξη στις μετανάστριες θύματα εμπορίας προσώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση στην Ευρώπη με την παροχή ειδικής ως προς το φύλο ψυχοκοινωνικής, νομικής και οικονομικής υποστήριξης και βοήθειας, η δημιουργία δαύλων συνεργασίας για την κάλυψη των αναγκών αναγνώρισης, βοήθειας και υποστήριξης και η βελτίωση της διεθνούς συνεργασίας μεταξύ επαγγελματιών και εργαζομένων της πρώτης γραμμής.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα διαθέσιμα μέτρα προστασίας στο πλαίσιο που έχει θεσπιστεί με την Οδηγία 2011/36/ΕΕ για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων, το COALESCE επιδιώκει να εμπλουτίσει την ανταλλαγή γνώσεων σχετικά με την ένταξη των γυναικών που έχουν υπάρξει θύματα εμπορίας προσώπων, μέσα από τη συνεργασία μιας ποικιλομορφής ομάδας φεμινιστικών οργανώσεων με ιδιαίτερη ειδίκευση στην υποστήριξη μεταναστριών θυμάτων εμπορίας προσώπων που έχουν υποστεί σεξουαλική βία και εκμετάλλευση.

ΚΥΠΡΟΣ

Η έκθεση Mind the Gap: COALESCE για την υποστήριξη γυναικών υπηκόων τρίτων χωρών που έχουν υπάρξει θύματα εμπορίας προσώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση

Η απουσία ενός σταθερού και διαρκούς εθνικού σχεδίου ένταξης στην Κύπρο έχει σαν αποτέλεσμα οι γυναίκες υπήκοοι τρίτων χωρών (ΥΤΧ) θύματα εμπορίας προσώπων (ΘΕΠ) για σεξουαλική εκμετάλλευση να δυσκολεύονται να βρουν αποδοτική απασχόληση, ενώ παράλληλα τις εκθέτει σε πολύ υψηλότερα ποσοστά αστεγίας και πιθανής εκμετάλλευσης.

Οι γυναίκες στην Κύπρο στις οποίες στοχεύει το COALESCE αντιμετωπίζουν πολλές μορφές διακρίσεων, σημαντικά λιγότερες ευκαιρίες να ενταχθούν στις κοινωνίες υποδοχής τους, ενώ διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο να υποστούν βία. Η εθνική έκθεση Mind the Gap για την Κύπρο αποκαλύπτει ότι, εκτός από τα ζητήματα που ανακύπτουν από την ιδιότητα της μετανάστριας, οι γυναίκες ΘΕΠ αντιμετωπίζουν δυσκολίες που είναι ειδικές ως προς το φύλο. Σε αυτές περιλαμβάνονται η σεξουαλική βία, ο σεξισμός και οι ευθύνες για τη φροντίδα παιδιών. Την ίδια στιγμή, οι παραδοσιακοί ρόλοι των φύλων και τα θεσμοποιημένα έμφυλα στερεότυπα θέτουν επιπρόσθετα εμπόδια για την ένταξη των γυναικών ΘΕΠ στην Κύπρο.

Εξετάζοντας τις δυσκολίες αυτές, η έκθεση αποκαλύπτει ότι οι πολιτικές και τα μέτρα ένταξης στην Κύπρο δεν ανταποκρίνονται στις συγκεκριμένες ανάγκες των γυναικών ΘΕΠ για σεξουαλική εκμετάλλευση. Αυτό συμβαίνει επειδή οι περισσότερες πολιτικές ένταξης είναι ουδέτερες ως προς το φύλο –δεν λαμβάνουν υπόψη τις διαφορετικές εμπειρίες και ανάγκες γυναικών και αντρών– και κινδυνεύουν συνεπώς να είναι και τυφλές ως προς το φύλο. Αυτό μπορεί να αποδοθεί εν μέρει στη μη συμμετοχή μεταναστριών και προσφυγισσών στη διαμόρφωση των πολιτικών ένταξης, οι οποίες είναι αδύναμες και δεν εφαρμόζονται αποτελεσματικά.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Ένταξη της διάστασης της ισότητας των φύλων σε όλες τις πολιτικές ένταξης προκειμένου να διασφαλιστεί ότι μετανάστριες και μετανάστες ωφελούνται εξίσου και ότι οι ανάγκες των μεταναστριών για προστασία και ένταξη καλύπτονται με θεσμική χρηματοδότηση
- Ειδική ως προς το φύλο υποστήριξη μέσω εξειδικευμένων συμβουλευτικών κέντρων, με επαρκή μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση (κόστος προσωπικού και υλικών)
- Επέκταση των ξενώνων (συμπεριλαμβανομένων των κρατικών) για ΘΕΠ με μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση για ψυχοκοινωνική, νομική και ενταξιακή υποστήριξη
- Επέκταση και χρηματοδότηση παιδικών σταθμών για οικονομικά προσιτή παιδική φροντίδα
- Δημιουργία ειδικής ως προς το φύλο διερμηνείας και πολιτισμικής μεσολάβησης
- Χρηματοδότηση και εφαρμογή προγραμμάτων ευαισθητοποίησης της κυπριακής κοινωνίας για την καταπολέμηση του ρατσισμού και του σεξισμού (μέσω εθνικών εκστρατειών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων)
- Χρηματοδότηση και υποστήριξη ερευνών που θα εξετάζουν τα διαχωρισμένα ανά φύλο δεδομένα για την ένταξη ΘΕΠ, εκτοπισμένων μεταναστών/-ριών, καθώς και τη βία κατά προσφυγισσών
- Άμεση άρση της επιφύλαξης για το Άρθρο 59 της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης της Κωνσταντινούπολης
- Εφαρμογή των συστάσεων του Διαμεσολαβητή και άλλων φορέων που παρακολουθούν και αξιολογούν τις πολιτικές και τις προσπάθειες κατά της εμπορίας προσώπων
- Η συλλογική οργάνωση με την καθοδήγηση μεταναστριών μπορεί να συμβάλει στην κοινωνική ενδυνάμωση και σε μια αλλαγή ισχύος που θα επιτρέψει στις γυναίκες να υπερασπίζονται αποτελεσματικά τα δικαιωμά τους

**ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΗΝ
ΕΚΘΕΣΗ MIND
THE GAP ΓΙΑ
ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ
ΤΟΝ ΠΛΗΡΗ
ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΤΩΝ
ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ:**

Αγγλικά:
<https://bit.ly/3FEWhQu>

Ελληνικά:
<https://bit.ly/3FEWqDw>